

డా. మర్రి చెన్నారెడ్డి మానవ వనరుల అభివృద్ధి సంస్థ, తెలంగాణ

భారత ప్రభుత్వం, పర్సనల్ & ట్రైనింగ్ డిపార్ట్‌మెంట్ వారిచే స్పాన్సర్ చేయబడిన

అందరికీ శిక్షణ: సమగ్ర శిక్షణా కార్యక్రమం: మహిళా అభివృద్ధి & శిశు సంక్షేమ శాఖ, తెలంగాణ(2021-23)

మహిళా అభివృద్ధి & శిశు సంక్షేమ శాఖ

పర్యవేక్షకుల కొరకు శిక్షణా కార్యక్రమం

(Training Programme for Supervisors, WD&CW Dept.)

తేదీ:

Dr. Marri Channa Reddy
Human Resource Development
Institute of Telangana

శిక్షణా కార్యక్రమ వివరాలు

లక్ష్యాలు:

1. అంగన్‌వాడీ పర్యవేక్షకులు మిషన్ సక్షం అంగన్‌వాడీ, పోషణ 2.0, మిషన్ శక్తి, మిషన్ వాత్సల్య కింద అందించబడే వివిధ సేవలపై అవగాహన కల్పించి, సమర్థవంతంగా అమలు చేయగలిగేట్లు చేయడం.
2. సహాయక పర్యవేక్షణ – అంగన్వాడీ టీచర్లు సమర్థవంతంగా సేవలు అందించటకు అవసరమైన సహాయక పర్యవేక్షణ అందించడం
3. నిజాయితీ మరియు చిత్తశుద్ధితో సమర్థవంతమైన సేవలను అందించే సానుకూల దృక్పథం అంగన్‌వాడీ పర్యవేక్షకులలో పెంపొందించడం

ఉద్దేశ్యాలు:

శిక్షణ అనంతరం అంగన్‌వాడీ పర్యవేక్షకులు ఈ క్రింది వాటిని చేయగలరు:

1. 'బాల, మహిళా స్నేహపూర్వక గ్రామ పంచాయతీ' అనే అంశాన్ని వివరించటం
2. మహిళా అభివృద్ధి & శిశు సంక్షేమ శాఖ యొక్క ముఖ్య కార్యకలాపాలను, ప్రణాళికలను, ముఖ్య ఉద్దేశాలను, శాఖ యొక్క నిర్వహణ సిబ్బంది వర్గీకరణను, అంగన్‌వాడీ పర్యవేక్షకులు యొక్క పాత్ర & బాధ్యతలు గురించి తెలుసుకుంటారు.
3. మిషన్ వాత్సల్య, మిషన్ శక్తి, మిషన్ పోషణ 2.0 మరియు బేటి బచావో, బేటి పడావో (బబిబిపి) మార్గదర్శకాలు లక్ష్యాలను ముందుకు తీసుకెళ్లటము
4. సామాజిక అవగాహన, విద్య కోసం వివిధ సోషల్ మీడియా ప్లాట్ ఫారమ్లను ఉపయోగించటం
5. ఛాయాచిత్ర ఆధారిత వేధింపులను ఎదుర్కోవడానికి అవసరమైన సాధనాలను గుర్తించడం
6. సహాయక పర్యవేక్షణ – అంగన్వాడీ టీచర్లు సమర్థవంతంగా సేవలు అందించటకు అవసరమైన సహాయక పర్యవేక్షణ అందించడం
7. ఇతర ప్రభుత్వ శాఖలతో సమన్వయంతో సామాజిక సమీకరణ సమర్థవంతంగా చేయుట,
8. నిజాయితీ, సమగ్రత, సమాచార హక్కు చట్టం ప్రకారం పారదర్శకత మరియు జవాబుదారీతనం అనే విలువలను గౌరవించుట
9. ప్రత్యక్ష సాక్షులే చొరవతో వేధింపులను, నేరాలను ఆపడం: శిక్షణ (బైస్టాన్డర్ ఇంటర్వెన్షన్)

శిక్షణాంశాలు: కాల పట్టిక

మొదటి రోజు: తేది :

రోజు	సమయం	సమయం	విషయం	బోధకులు	
1	ఉదయం 3 తరగతులు	ఉ.10.00 -10.30 గం.	<ul style="list-style-type: none"> పాల్గొను అంగన్వాడి పర్యవేక్షకుల నమోదు ప్రారంభోత్సవం పాల్గొనేవారి పరిచయం శిక్షణా కార్యక్రమ అవలోకనం 		
		సెషన్ - I ఉ.10.30 -11.20 గం.	<ul style="list-style-type: none"> మహిళా అభివృద్ధి & శిశు సంక్షేమ శాఖ యొక్క ముఖ్య పథకాలు, సేవలు అంగన్వాడి పర్యవేక్షకుల యొక్క పాత్ర & బాధ్యతలు 		
		తేనీరు ఉ.11.20 - 11.50 గం.			
		సెషన్ -II ఉ.11.50 - మ.12.40 గం.	<p>ప్రాధన్యత అంశాలు:</p> <ul style="list-style-type: none"> బాల, మహిళా స్నేహపూర్వక గ్రామ పంచాయతీ మిషన్ సక్షం అంగన్వాడీ, పోషణ్ 2.0, మిషన్ శక్తి, మిషన్ వాత్సల్య మారదర్శకాలు బేటీ బచావో, బేటీ పడావో (బబిబిపి) మారదర్శకాలు 		
	సెషన్ -III మ. 12.40 - 1.30 గం.	<ul style="list-style-type: none"> సమర్థవంతమైన స్టార్ట్ ఫోస్ వినియోగం & అప్లికేషన్లు 			
	మధ్యాహ్న భోజనం మ.1.30 - 2.30 గం.				
	మధ్యాహ్నం 3 తరగతులు	సెషన్ -IV మ.2.30 -3.20 గం.	<ul style="list-style-type: none"> సామాజిక అవగాహన, విద్య కోసం సోషల్ మీడియా ఉపయోగించుట ఛాయాచిత్ర ఆధారిత వేదింపులను ఎదుర్కోవడం 		
		తేనీరు మ. 3.20 - 3.50 గం.			
		సెషన్ -V మ.3.50 - 4.40 గం.	<ul style="list-style-type: none"> డాక్యుమెంటేషన్ అఫ్ సక్సెస్ స్టోరీస్ 		
		సెషన్ -VI సా. 4.40 - 5.45 గం.	<ul style="list-style-type: none"> సెక్టార్ పురోగతి నివేదిక పై చిరు బృంద చరలు వివిధ వేదికలు , జనరల్ బాడీ/ సర్వ సభ్యసమావేశాలలో మాట్లాడం/ఉపన్యసించటం డాక్యుమెంటేషన్ అఫ్ సక్సెస్ స్టోరీస్ 		
రెండవ రోజు: తేది:					
2	ఉదయం 4 తరగతులు	ఉ. 9.30 - 9.40 గం.	<ul style="list-style-type: none"> మొదటి రోజు అంశాలపై పునఃశ్చరణ 		
		సెషన్ -I ఉ. 9.40 -10.30 గం.	<ul style="list-style-type: none"> సహాయక పర్యవేక్షణ : అంగన్వాడి కేంద్ర సందర్శన - ప్రీ సూల్ నిర్వహణ, లికార్డులు మరియు లిజిస్టర్ ల నిర్వహణ - ఆహారపదార్థ నిల్వ మరియు నిర్వహణ సహాయక పర్యవేక్షణ: సామాజిక సమీకరణ, భాగస్వామ్యం, సామజిక శుభ కార్యాలు ఇతర ప్రభుత్వ శాఖలతో సమన్వయం సహాయక పర్యవేక్షణ - పరిచయం నెలవారీ సమావేశాలు నెలవారీ ప్రగతి నివేదిక కీలక సూచికలు - అంగన్వాడి కేంద్రాలు 		

రోజు	సమయం	సమయం	విషయం	బోధకులు
		సెషన్ -II ఉ.10.30 -11.20 గం	<p>సహాయక పర్యవేక్షణ : గృహ సందర్శనలు</p> <ul style="list-style-type: none"> • ప్రభావ వంతమైన పరస్పర వ్యక్తిగత సంభాషణ నైపుణ్యాలు (Interpersonal Communication Skills) and discussion) • గృహ సందర్శనా ప్రణాళిక మరియు రిజిస్టర్ నెంబర్ : 8 <p>* గృహ సందర్శనలు : GATHER విధానం కౌన్సెలింగ్ నైపుణ్యాలు (ప్రదర్శన/ నాటిక) -</p> <p>* సమాచారం, విద్య, ప్రసార సాధనాలు (IEC) (బాలికల రక్షణ, బాల్య వివాహాలను నిరోధించడం మరియు సాధారణ ప్రసవాన్ని ప్రోత్సహించడం)</p> <p>*ప్రభావ వంతమైన పరస్పర వ్యక్తిగత సంభాషణ నైపుణ్యాలు</p>	
తేనీరు ఉ. 11.20 - 11.50 గం.				
		సెషన్ -III ఉ.11.50- మ.12.40 గం	<ul style="list-style-type: none"> • నిజాయితీ, సమగ్రత, అవినీతి పర్యవసనాలు - కేసు స్టడీస్ 	
		సెషన్ -IV మ. 12.40 - 1.30 గం	<ul style="list-style-type: none"> • సమాచార హక్కు చట్టం ప్రకారం పారదర్శకత, జవాబుదారీతనం • ప్రత్యక్ష సాక్షులే చొరవతో వేధింపులను, నేరాలను ఆపడం: శిక్షణ (బైస్టాన్డర్ ఇంటర్వ్యూస్) 	
మధ్యాహ్న భోజనం మ. 1.30 - 2.30 గం.				
		సెషన్ -IV మ.2.30 -3.20 గం.	<ul style="list-style-type: none"> • సెక్టార్ పురోగతి నివేదిక పై - చిరుబృంద ప్రదర్శనలు 	
తేనీరు మ. 3.20 - 3.50 గం.				
		సెషన్ -VI మ. 3.50 - 4.40 గం.	<p>సహాయక పర్యవేక్షణ -పోషణ</p> <ul style="list-style-type: none"> • గర్భిణీ స్త్రీలలో పోషణ: బరువు పర్యవేక్షణ -రిజిస్టర్ నెంబర్:11 • పిల్లలు మరియు గర్భిణీ స్త్రీలలో రక్షణ: కౌన్సెలింగ్, తదుపరి చర్యల అవసరం • శిశువుల, బాలల ఫీడింగ్ పద్ధతులు • పిల్లలలో తీవ్రమైన పోషకాహార లోపం సామాజిక సాయి నిర్వహణ 	
		సెషన్ -VII సా. 4.40 - 5.45 గం.	<p>బాలల పరిరక్షణ , మహిళా సాధికారత చట్టాలు, పథకాలపై - చిరు బృంద చర్చలు, నాటికల కొరకు తయారీ</p>	
మూడవ రోజు: తేది:				
3	ఉదయం 4 తరగతులు	ఉ.9.30 -9.40 గం.	<ul style="list-style-type: none"> • రెండవ రోజు అంశాలపై పునఃశ్రవణ 	
		సెషన్ -1 ఉ. 9.40 -10.30 గం.	<p>ఇతర ప్రభుత్వ శాఖలతో సమన్వయం: మహిళా రక్షణ, సాధికారత</p> <ul style="list-style-type: none"> • మహిళా రక్షణ, సాధికారత కోసం పథకాలు - అంగన్వాడి పర్యవేక్షకుల భాద్యతలు 	
		సెషన్ - II ఉ.10.30 -11.20 గం.	<ul style="list-style-type: none"> • మహిళా రక్షణ, సాధికారత కోసం చట్టాలు- అంగన్వాడి పర్యవేక్షకుల పాత్ర 	
తేనీరు ఉ. 11.20 - 11.50 గం.				

రోజు	సమయం	సమయం	విషయం	బోధకులు
		సెషన్ - III ఉ.11.50 – మ.12.40 గం.	<ul style="list-style-type: none"> బాలల పరిరక్షణ చట్టాలు మరియు పథకాలపై చిరు బృంద చర్చలు, చిరు బృంద ప్రతినిధుల ప్రదర్శనా ప్రసంగాలు ఇతర ప్రభుత్వ శాఖలతో సమన్వయం: బాలల పరిరక్షణ <ul style="list-style-type: none"> వివిధ స్థాయిలలో బాలల పరిరక్షణ కమిటీలు: గ్రామ బాలల పరిరక్షణ కమిటీ(CPC) బాల రక్షణ భవన్ సేవలు (BRBS)లో అంగన్వాడీ పర్సవేక్షకుల పాత్ర 	
		సెషన్ - IV మ.12.40 -1.30 గం.	బాలల పరిరక్షణ కోసం చట్టాలు - బాల్యవివాహ నిరోధక అధికారుల బాధ్యతలు మరియు పాత్ర – ఇతర శాఖలతో సమన్వయము	
మధ్యాహ్న భోజనం మ. 1.30 - 2.30 గం.				
		సెషన్ -V మ. 2.30 -3.20 గం.	<ul style="list-style-type: none"> బృందంతో కలిసి పనిచేయడం మానసిక వత్తిడి నిర్వహణ 	
తేనీరు మ. 3.20 - 3.50 గం.				
		సెషన్ -VI మ. 3.50 - 4.40 గం.	<ul style="list-style-type: none"> నోటింగ్ మరియు డ్రాఫ్టింగ్ (ఫైల్ నిర్వహణ, అధికారిక ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు , మెమో వ్రాయడం మొ. 	
		సెషన్ -VII సా. 4.40 - 5.45 గం.	<ul style="list-style-type: none"> పాల్గొను అధికారుల సూచనలు, అభిప్రాయాలు: వీడియోలు సమావేశం	పిడివి బృందం